

Foto: Petri Johansson/Kanal 75

Viktigt med bra vattenkvalitet

Att betesgående hästar måste ha fri tillgång till bra vatten är en självklarhet. Lösningarna på detta varierar efter beteshagens förutsättningar. Veterinär Sara Nyman, numera anställd på Flyinge, skrev sin avhandling på SLU om hästar och vatten – Hästar som livnär sig på bete får i och för sig i sig en hel del vatten den vägen, men tillgången till rent, friskt vatten är ändå mycket viktig. Ett riktmärke för hur vattnet skall vara är att du själv skall vilja dricka det.

Det vanligaste sättet att förse beteshästar med vatten är ett vattenkar. Det kan vara av metall, till exempel ett badkar, eller av plast. Storleken väljs efter hur många hästar som finns på betet. Det är lämpligt att karet rengörs varannan dag. Saknar

det bottenplugg kan det vara jobbigt att behöva tömma det om det är alltför stort.

– Vattnets kvalité från början är en av de saker som avgör hur länge vattnet håller sig fräscht, betonar Sara. I fint dricksvatten är alg tillväxten betydligt långsammare än i sjövattnet.

Ett traditionellt vattenkär används ofta i hagar där inte så många hästar går.
Foto: Lotta Isacson

Även placeringen av karet spelar roll. Ofta är det praktiska saker som avgör var karet hamnar, det skall vara enkelt att fylla på och stå därför oftast nära staketet. Om det är möjligt, välj en plats där det är skugga men ingen risk för att växtdelar ramlar ner i vattnet, då håller vattnet längre. Det är också ▶

Vattenkar med flottör som gör att en konstant vattennivå hålls. Den här modellen är försedd med avtappningsplugg för enkel rengöring.

Vattenkopp med flottör som gör att en konstant vattennivå hålls.

Traditionell vattenkopp.

Försäljningsställe/bilder: Myrby Mekaniska

viktigt att karet står så alla hästar kan komma åt det.

Färgen har betydelse

Om karet är av plast eller metall spelar mindre roll, däremot har färgen viss betydelse. Ett mörkt kar absorberar mer värme än ett ljust, och inverkar därför negativt på vattenkvaliteten. Dessutom kan färgen ha en psykologisk betydelse; smuts och alger syns mer på ett ljust kar än på ett mörkt, vilket troligtvis gör att det ljusa karet blir rengjort oftare.

Här spelar även eventuell isolering roll. Ett isolerat kar håller vattnet svalare än ett tunt, och bromsar därmed

Ett badkar i hagen bör rengöras varannan dag och vara placerat i skugga; dock inte där växtdelar kan ramla ned i vattnet. Ställ det på en plats där alla hästar lätt kommer åt det. Foto: Claes Kärrstrand

tillväxten av alger och liknande.

– Har du ett metallkar är däremot placeringen extra viktig, säger Sara. Det får inte stå så att hästarna kan putta upp det mot eltråden. När det gäller rengöringen är mekanisk rengöring med en borste det absolut bästa – töm karet, skrubba ur det och skölj.

Prioritera alltid rengöringen

För den som vill minimera arbetet med vattnet kan en rejäl vattenkopp med flottör (som ser till att en konstant vattennivå hålls) vara en bra lösning.

– De flesta vattenkoppar som används på beten är rejäla och har bra flöde. Det är dock viktigt att kontrollera att alla hästar, även de yngsta, förstår sig på vattenkoppen och klarar av att dricka ur den. Vattenkoppen måste givetvis även den kontrolleras dagligen och hållas ren.

En annan praktisk lösning är ett stort vattenkar med flottör och permanent vattenledning. Risken med en sådan lösning är att rengöringen blir eftersatt då det alltid finns vatten.

– Den typen av alger som blir när

vatten står är ju inte alls lika giftig som de giftalger som då och då bildas i sjöar, säger Sara, men det är ändå viktigt att hålla efter dem. Foderlagen är ganska hårt skriven på den punkten – som hästägare får du inte ge hästen någonting som skulle kunna antas vara skadligt för den.

Hur är det då med hagar där det finns naturligt vatten?

– Finns det rinnande vatten av bra kvalitet, där hästarna lätt kan komma ner och dricka kan det vara ett bra alternativ. Tänk bara på att vattentillgången och kvaliteten kan ändras under sommaren beroende på torrperioder eller mycket regn. Sjövatten kan också fungera beroende på vattnets kvalitet och antalet hästar. En annan viktig faktor vid naturliga vattenkällor är att ha koll på hur botten ser ut, så att inte vattnet blir förorenat när hästarna går ner för att dricka. Den risken är störst om det är många hästar på betet. Stillastående mindre vattendrag i hagarna skall dock alltid stänglas bort. 🐾

TEXT:

Kajsa Ekedahl